

[Stein.]

Forholdene ligger, ved, at vi i Øjeblikket arbejder under økonomiske Forhold, der betyder en Fordyrelse af Byggeomkostningerne, men tillige, fordi denne Lovgivning, som vi altsaa skulde have tiltraadt for at modvirke en Huslejestigning, ganske utvivlsomt vil virke modsat, nemlig til at forhøje Lejen. For øvrigt forekommer det mig ubegribeligt, at den højtærede Indenrigsminister ikke kan se, at hele denne Lovgivning, saaledes som den nu foreligger, kommer til at virke som en Torso, naar han paa Forhaand udskyder alle de nye Ejendomme og nyindrettede Lejligheder, som det er sket ved de Ændringer, der er vedtaget i det andet høje Ting; det er jo et meget betydeligt Tal af nye Lejligheder, der udskydes, saadan noget som mellem 60 000 og 70 000 alene her i Storkøbenhavn, inden for et Byomraade, der tæller omkring 280 000 Lejligheder. Nu er det ganske vist mod det, den højtærede Indenrigsminister oprindeligt ønskede, mod hans oprindelige Forudsætning, men naar han dog har maattet erkende Umuligheden af at gennemføre Lovforslaget i den oprindelige Skikkelse, vil det eneste rette dog vistnok være, at man drager de fulde Konsekvenser af denne Erkendelse, med andre Ord, at man indstiller sig paa en noget anden Linje i Stedet for at paabyrde Samfundet de Eksperimenter, der her er Tale om.

Af det, jeg har sagt, fremgaar det formentlig med tilstrækkelig Tydelighed, at det Parti, jeg har den Ære at repræsentere, ikke kan medvirke til Gennemførelsen af den højtærede Indenrigsministers Lovforslag, saaledes som de foreligger, men at vi vedblivende er parate til Forhandling paa samme Grundlag som i det andet høje Ting.

Axel Christensen: Paa mit Partis Vegne skal jeg angaaende begge de foreliggende Lovforslag straks udtale, at vi finder Lovforanstaltninger paa dette Omraade i høj Grad paakrævede. Den højtærede Indenrigsminister har gentagne Gange fremsat Lovforslag til Beskyttelse af Lejerne, og denne Gang er der forhaabentlig Udsigt til, at Lovforslagene kan gennemføres. Naar man gaar de Forhandlinger, som har været ført om Sagen, nærmere efter, vil man se, at man fra visse Sider udviser større Modstand mod en Huslejelovgivning, end det, set fra mit Synspunkt, sagligt kan forsvares. Naar man betænker, at hele Lejeforholdet er saa vigtigt, som det virkelig er for Tusinder af Mennesker og Familier, som man søger at give en fornuftig Beskyttelse

over for megen Vilkaarlighed og megen økonomisk Haardhændethed fra adskillige Ejeres Side, er jeg noget forbavset over, at der har været saa stor Modstand fra enkelte Partiers Side mod Lovforslagene, og at man under de tidligere Forhandlinger har søgt at gøre Lovgivningen saa lidet effektiv som muligt. Naar Lovforslaget nu er ændret, saa der ikke lægges det frie Initiativ til Bygning af Lejligheder og Forretningslokaler Hindringer i Vejen med Hensyn til en rimelig Forrentning af, hvad disse Ejendomme koster at bygge og drive, er de tidligere Uoverensstemmelser i dette Spørgsmaal fjernet.

Man har ogsaa søgt, ikke mindst ved Forhandlingerne her i Dag, at give det Udseende af, at man frygtede, at Huslejen vilde stige som Følge af disse for Lejerne beskyttende Foranstaltninger. Denne Fare har Lejerne og deres Organisationer imidlertid slet ikke kunnet faa Øje paa, og den har heller ikke noget med de virkelige Forhold at gøre. Det har forbavset mig, at man under de tidligere førte Forhandlinger fra Venstres og Det konservative Folkepartis Side har kredset saa ivrigt om disse Betragtninger. Man har ligefrem søgt ved tørre Tal at paavise, at Virkningen af en Huslejelov maatte blive, at Huslejen steg. Men man henter for en stor Del sine Tal og sin Statistik fra de Aar, hvor dels Prisforholdene, dels den stærke Efterspørgsel efter Lejligheder og Lokaler afstedkom saadanne Ulemper, og jeg kan ikke anerkende, at man, fordi Lejen er steget under disse Forhold, paa nogen Maade kan give den daværende Huslejelovgivning Skylden for det.

Et andet Forhold, som mit Parti lægger meget stor Vægt paa, er det, at Lovforslagene befæster et vist Retsforhold mellem Ejer og Lejer. Vi hilser det ogsaa med stor Tilfredshed, at Lovforslagene anviser praktiske Voldgiftsdomstole til Afgørelse af de Tvistigheder, der kan opstaa i adskillige Lejeforhold, og som man ikke kan træffe nogen Afgørelse om gennem Enkeltheder i Lovforslagenes Paragraffer. Vi maa ikke glemme, at Forholdet er saadan, at Ejerne af Ejendommene er de faa, og Lejerne er de mange, og vi maa heller ikke glemme, at Efterspørgselen efter Lejligheder og Lokaler er saa stor, at Tilbudet næppe har kunnet følge Trit dermed.

Lovforslagene er med de Ændringer, der nu foreligger, efter min Mening affattet saaledes, at de betyder et Værn mod uretmæssig Udnyttelse af Lejerens Afhængig-